

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	کلیه ی رشته ها	سؤالات امتحان نهایی درس: قرآن و تعلیمات دینی (۳) دین و زندگی
تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۲ / ۳۱		سال سوم متوسطه	
اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۸	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

	عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید:	
۱	« وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا آيَاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا » (اسراء / ۲۳)	۱
۱	« لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ » (آل عمران / ۱۶۴)	۲
	آیه زیر را تکمیل کنید و بنویسید به چه آیه ای مشهور است؟	۳
۱	« أَنَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ » (مائده / ۵۵)	۱
	اصطلاحات زیر را تعریف کنید:	
۰/۵	تحدی	۴
۰/۵	مشروعیت ولی فقیه	۵
۰/۵	تفقه	۶
	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:	
۰/۵	« موزون بودن کلمات و رسایی در تعبیرات » مربوط به کدام یک از جنبه های اعجاز قرآن کریم است؟	۷
۱	اقدامات مربوط به مرجعیت علمی امامان (علیهم السلام) را نام ببرید.	۸
۰/۵	مهم ترین قلمرو رهبری امام عصر (عج) چیست؟	۹
۰/۵	انسان صاحب کرامت همواره به سود کدام نفس خود عمل می کند؟	۱۰
۰/۵	دو بلوغ مورد نیاز برای « آمادگی زیستی و روحی » ازدواج را نام ببرید.	۱۱
۰/۵	نقش مشترک پدر و مادر در خانواده چیست؟	۱۲
	به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید:	
۱	دو حجت خدا که امام کاظم (علیه السلام) در باره ی هدایت ویژه ی انسان به هشام معرفی نمودند، کدامند؟ و منظور از آن ها چیست؟	۱۳
۱	توضیح دهید، چرا قرآن کریم به « تکمیل » و « تصحیح » نیاز ندارد؟	۱۴
۱	از مشکلات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی پس از رحلت پیامبر (ص) « پیدایش مسائل جدید با گسترش دنیای اسلام »، را شرح دهید.	۱۵
۱/۵	علت غیبت امام عصر (عج) و تداوم آن را بنویسید.	۱۶
۱	چگونه همه ی ادیان در باره ی اعتقاد به موعود، و الهی بودن پایان تاریخ اتفاق نظر دارند؟	۱۷
۱/۵	راه های شناخت فقیه واجد شرایط را بنویسید.	۱۸
۱/۵	« مردم سالاری دینی » را با دمکراسی رایج در جهان مقایسه کنید.	۱۹
۱/۵	راه پرورش کرامت نفس در انسان را توضیح دهید.	۲۰
۱	آیا تفاوت نقش ها در زن و مرد به معنی برتری ذاتی یکی بر دیگری است؟ (با ذکر مثال شرح دهید).	۲۱
۱	چرا نمی توان در قالبی غیر از ازدواج به نیاز جنسی پاسخ داد؟ توضیح دهید.	۲۲
۲۰	جمع نمره	« موفق باشید »

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: قرآن و تعلیمات دینی ۳ دین و زندگی	کلیدی رشته ها	
سال سوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۸/۲/۳۱	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۸	اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://acc.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره

	ترجمه عبارات قرآنی:	
۱	و حکم کرد پروردگارت که جز او را نپرستید و نیکی کردن به پدر و مادر را.	۱
۱	به یقین خداوند بر مؤمنان منت گذاشت آنگاه که در میان آنان فرستاده ای از خودشان برانگیخت.	۲
	تکمیل و نام آیه:	
۱	...والذین آمنوا الذین یقیمون الصلاه و یؤتون الزکاه و هم راکعون. (۰/۷۵) - آیه ولایت (۰/۲۵)	۳
	تعریف اصطلاحات:	
۰/۵	قرآن از مخالفان می خواهد اگر در الهی بودن این کتاب شک دارند یک سوره مانند آن بیاورند این دعوت به مبارزه را تحدی می گویند. (۰/۵)	۴
۰/۵	دارا بودن شرایط مربوط به رهبری که دین معین کرده است (۰/۲۵) در این صورت حکم او مورد پذیرش دین است. (۰/۲۵)	۵
۰/۵	تفکر عمیق در دین را تفقه گویند. (۰/۵)	۶
	پاسخ سؤالات کوتاه:	
۰/۵	نشانه های لفظی و ظاهری (۰/۵)	۷
۱	تعلیم و تفسیر قرآن کریم - اقدام برای حفظ سخنان و سیره ی پیامبر (ص) - پاسخ به مسائل جدید و نیازهای نو- تربیت شخصیت های اسلامی (ذکر هر مورد ۰/۲۵، جمعاً ۱ نمره)	۸
۰/۵	ولایت معنوی (۰/۵)	۹
۰/۵	نفس لوامه (۰/۵)	۱۰
۰/۵	بلوغ جنسی (۰/۲۵) - بلوغ عقلی و فکری (۰/۲۵)	۱۱
۰/۵	برنامه ریزی برای رشد و تعالی خود و فرزندان (۰/۵)	۱۲
	پاسخ سؤالات تشریحی:	
۱	حجتی آشکار (۰/۲۵) و حجتی نهان (۰/۲۵) حجت آشکار رسولان و انبیا و ائمه اند (۰/۲۵) - حجت نهان همان عقل انسانهاست. (۰/۲۵)	۱۳
۱	کتاب های آسمانی گذشته، مناسب زمان خویش بودند و به نیازهای آیندگان پاسخ نمی دادند در نتیجه، لازم بود کتاب دیگری بیاید که مناسب زمان های بعد باشد. هم چنین آن کتاب های تحریف می شدند. به همین جهت می بایست کتاب دیگری بیاید که دارای اعتبار باشد (۰/۵) اما قرآن کریم هم کامل و شامل برنامه ای برای همه ی زمان ها و هم مصون و محفوظ از تحریف است پس به تکمیل و تصحیح نیاز ندارد. (۰/۵)	۱۴
۱	گسترش اسلام به سرزمین های دیگر و برقراری ارتباط باکشورها، اقوام، تمدن ها و فرهنگ های گوناگون، مسائل جدیدی را در زمینه های مختلف پدید آورد. (۰/۵) این مسائل نیاز به وجود مرجع علمی و سیاسی معتبر و قابل اطمینانی را آشکار ساخت که بتواند بر مبنای قرآن کریم احکامی متناسب با شرایط جدید را بیان کند. (۰/۵)	۱۵
۱/۵	به سبب قدر ناشناسی و ناسپاسی و در خطر بودن آن حضرت، خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده ی غیبت ادامه یابد. (۱) تداوم این غیبت نیز بر اثر باقی ماندن همان عوامل و عدم آمادگی مردم برای ظهور است. (۰/۵)	۱۶

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: قرآن و تعلیمات دینی ۳ دین و زندگی		کلیه‌ی رشته‌ها
سال سوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۸/۲/۳۱
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۸		اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://acc.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۷	پیامبران الهی، برای تحقق وعده‌های الهی، از طرح خاصی برای پایان تاریخ سخن گفته‌اند. (۰/۲۵) آنان می‌گویند که در پایان تاریخ، در حالی که شرایط کاملاً آماده شده است یک ولی الهی ظهور می‌کند و حکومت جهانی و عادلانه‌ای تشکیل می‌دهد که فقط براساس دین خدا اداره می‌شود. این عقیده اصلی پیامبران الهی است. (۰/۷۵)	۱
۱۸	۱- خود ما به اندازه‌ای از علم فقه اطلاع داشته باشیم که بتوانیم فقیه دارای شرایط را بشناسیم و تشخیص دهیم. ۲- از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهند بپرسیم. ۳- یکی از فقیهان، آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است. (هر مورد ۰/۵، جمعاً ۱/۵ نمره)	۱/۵
۱۹	نظام اسلامی زمانی در کشوری استوار می‌شود که اکثریت مردم آن را بپذیرند و بدان پایبند باشند اما تفاوت اساسی میان حکومت‌های دموکراتیک رایج در جهان و حکومت اسلامی این است که حکومت اسلامی مسئول اجرای قوانین اسلامی است (۰/۵) و فقیه تابع ضوابط و قوانین دینی است و به همین جهت این نظام، مردم سالاری دینی نامیده می‌شود. (۰/۵) اما دموکراسی رایج در جهان هدف خود را تأمین خواسته‌های دنیوی مردم قرار داده است و نسبت به ارزش‌های الهی بی‌اعتناست. (۰/۵)	۱/۵
۲۰	برای یافتن عزت و پرورش آن در خود، باید به سراغ سرچشمه آن رفت و راه دیگری وجود ندارد (۰/۵) تمام عزت از آن خداست و برای دیگری که در مقابل خدا باشد سهمی نمی‌توان قائل شد (۰/۵) پس هر کس اطاعتش از خدا بیش تر باشد، کرامت و عزتش بیش تر است. (۰/۵)	۱/۵
۲۱	تفاوت نقش‌ها به معنی برتری ذاتی یکی بر دیگری نیست بلکه برای ایفای نقش تکمیلی در خانواده و جامعه، براساس ویژگی‌های زیستی و روان‌شناختی و بهره‌مندی مناسب و به جا از توانمندی‌های متفاوت آن دو است. (۰/۷۵) به طور مثال توانمندی عاطفی بالای زنان و قدرت جسمی بیش تر مردان برای آن است که زن و مرد دو نقش تکمیلی در کنار هم ایفا نمایند. (۰/۲۵)	۱
۲۲	زیرا لذت آنی برخاسته از گناه، پس از چندی روح و روان فرد را پژمرده می‌کند و شخصیت او را می‌شکند این گونه اشخاص، به جای بازگشت به مسیر درست، برای فرار از این پژمردگی به افراط در گناه کشیده می‌شوند اما نمی‌دانند که روحشان مانند تشنه‌ای است که هر چه بیش تر به او آب دریا می‌دهند، بر تشنگی‌اش افزوده می‌شود و بی‌قراریش شدت می‌گیرد. (۱)	۱
	جمع نمره	۲۰

ضمن عرض خسته نباشید

مصححین گرامی نوشتن عین عبارات کتاب الزامی نیست، با توجه به مفهوم، نمره لحاظ شود